

Hebiraio a zeñgât ekap.

Yesu zâk Anutugât topnjâ sâm muyagem ningip.

1 ¹Anutu zâk mârumijan Propete ziknjâ topnjâ dâzângoi ziñjâ sâkurâpniñ den holinjâ top topnjâ dâzângom gawe. ²Bet narâk murukijan ândien zi sâi nanjandâ diñjâ dâtnângoip. Mârumijan Anutujâ sâi nanjâ hân sot kut ñâi ñâi aksik muyageip. Zorat nanjâ zâk a sot kut ñâi ñâi zorat mariñjâ upapkât sâm pindip. ³Anutujâ sâi nanjajngâren zik holi tobât âsaknjâ muyagem ziapkât ândiândijangât dâp ândimap. Oi imbañjâ diñjandâ kut ñâi ñâi hânâ sot sumbemân zo tângoi zemap. Zâkjâ bâlinjâniñjâ sañgon kubiknjâ sumbemân zâimijâ Anutu kâwali boriboriñoot taap, zâkkât âsan bongen zâi ândiap. ⁴Zâk sumbem a walâzingâm ândiap. Zâk kot patâ memnjâ kutnjâ sumbem a zeñgât walâzingip, ândiap.

Sumbem a zen gigijâ. Nanjâ zâk zâizâiñj.

⁵Nanjâ zâk zâizâiñj ândiap. Sumbem a zen ombeñjan ândie. Sumbem a zeñgât mâsikâzingâm sâbâ. Anutujâ sumbem a ñâi zitâ dukuip?

“Gâ nannâ. Nâ itârân gâsum sâlâpgoga nannâ ândiat.”

Mo sumbem a ñâigât itâ sâip?

“Nanjâ zâkkât ibâ op ândibat. Zâkjâ nannâ op ândibap.”

Buñjâ. Anutujâ sumbem a ñâigât den yatâ zo mâñ sâip. ⁶Ka Anutujâ nanjâ kânok sâjgongui hânâñ gâi Anutujâ zâkkât den itâ sâip,

“Sumbem a zen nannâ mâpâsibi.”

⁷Anutujâ sumbem arâpnâ zeñgât itâ sâip,

“Nanjâ sa sumbem arâpnâ pibâ upme. Oi sa ko kore arâpnâ kârâp bâlam upme.”

⁸Ka nanjajngât itâ sâip,

“Anutu, gâ a kutâ op ândim zâimâmban. Nepkâ sot imbañjâ zo zinziñ kâtik zimbap. A kutâ tângâ zo mem târârak ândim a ambân kembu otzinjngâm ândiban. ⁹Târârakjajngât otgimap. Bâlinjâ âkon opmat, zorat Anutu, gâgât Anutu sâtâregât kelâk sañgongigip. Zo bukurâpkâ sañgonziñgip, zeñgât dâp buñ, walâzingip.”

¹⁰Anutuŋâ nanŋaŋgât den ɳâi itâ sâip,

“Kembu, gâ topkwâkwatjan hân muyagein. Oi sumbemŋâ sumbemŋâ muyagein. ¹¹Hân sumbem, zet buŋ upabot. Gâ ko ândim zâimâmban. Hân sumbem, zet hâmbâ yatâ sâŋgiŋjâ upabot. ¹²Hâmbâ yatâ sâŋgiŋjâ oitâ mem kâpizikâban. Kâpizikâmŋâ uŋakŋâ muyagezikâban. Gâ ko ândimat yatik ândim zâiban. Gâgât narâk zo mân âkâbap.”

¹³Anutuŋâ sumbem a ɳâi zitâ dukoip?

“Gâ âsannâ bongen tâtna kâsarâpkâ minduziŋga kingaŋgât kombâŋ upi.”

¹⁴Sumbem a ɳâi den yatâ mân dukoip. Sumbem a zen Kembugât kore a ândie. Zen Tirik Kaapum yatâ betniŋan mimbigât sâsâŋ. Anutuŋâ sumbem a sâŋgonzâŋgoi a sumbemŋâ singi ândien, neŋgâren gam betniŋan mime.

Kubikkubik den mân birânat.

2 ¹Zorat nen den siŋgi âlip nâŋgâwen, zo tâpkum lorem birâbemngât nâŋgâm kâtiginat. ²Anutuŋâ sâi sumbem arâpjâ diŋjâ sâkurâpniŋ dâzâŋgowe. Oi den sâwe, zo âsagemŋâ kâtik op zeip. Oi den zo birâmarâwe, zo hâunjoot opmâip. ³Narâk ziren ko Kembu zikŋak kubikkubikninangât den sâm muyageip. Oi kindapziŋjandâ nâŋgâwe, zen den zo dâtnâŋgone kâtigeip. Zorat dap dabân den kubikningâbapkât imbaŋâ zemŋâŋgap, zo birindâ hâunjâ buŋ upap? ⁴Anutu zikŋâ imbaŋâ sen pup sot sen mârât muyagem den zo tângoi. Sâi Tirik Kaapumjâ nâŋgip dâp imbaŋâ kâsâpkum niŋgip.

Yesu zâk narâk pâŋkânoŋ sumbem a ombeziŋan ândeip.

⁵Narâk bet muyagibap, zorat sâñâ. Narâk zoren Anutuŋâ a ɳâi kembuniŋâ patâ kwâñnâŋgâbap. Sumbem a patâ op ândibigât mân sâip.

⁶Agât op sâip. Kembugât a ɳâiŋâ zorat den sâm muyageip. Den zo itâ,

“Anutu, gâ wangât a zeŋgât op nâŋgâmat? Agât kiurâp wangât ek galem otziŋgâmat? ⁷Zen narâk pâŋkânoŋ sumbem a zeŋgât gigiŋâ ândibigât sâm ziŋgin. Gâ a nâmbutjâ zeŋgât mâteziŋan imbaŋâ ziŋgâna hurat kwatzingâme. ⁸Gâ kut ɳâi ɳâi aksik bitziŋan zâmbarin. Zorat zen mâirâp op ândibi.”

Anutu zâk kut ɳâi ɳâi a bitziŋan zâmbarip, zo mân kâsâpkum pisuk pirâziŋgip. Narâk ziren ko kut ɳâi ɳâi aksik patâ a neŋgât bitniŋan pâip, zo mân âsagei iksen. ⁹Yesu ko a kembu op ândeip iksen. Zâk narâk mâik ɳâi sumbem a zeŋgât ombeziŋan ândim sâknam nâŋgâm moip. Sâknam nâŋgâm moipkât neule âsakjâ sot kot patâ miap. Anutu zâk tânnâŋgobapkât sâi Yesuŋâ a pisuk nengât op mumuŋjangât sâknam patâ nâŋgip.

Yesu zâk neñgât murâpnâ sâbam nângi mân kwakmak oip.

¹⁰Kut ñâi zo zâkñâ muyageip sot galem opmap. Zâk nan bârârap doñbep sumbem âsakñan diiniñgâm zâibapkât nângâm ândeip. Oi kubikkubikniñgât a patâ, Yesu, zâk sâknam nângâm moipkât kubikkubik a bonjâ ândibapkât Ibâñjâ nângi âlip oip. Nângi dâp oip. ¹¹Oi a um hâlalu kwatziñgâmap, Yesu, zâk sot um hâlalu kwatziñgi ândie, zen ârândâj Ibâzij kânok. Zorat zikñâ murâpnâ sâbat sâm nângi mân kwakmak oip. ¹²Zorat diñjâ itâ ziap,

“Anutu, gâgât kutsiñgigâ murâpnâ sâm muyageziñgâbat. Kembugât kâmut osetzijan kep mem sâm sâtâre otgibat.”

¹³Oi den ñâi itâ ziap,

“Anutu nângâm pâlâtâj kwâkñajangâm ândibat.”

Oi den ñâi itâ ziap,

“Zi nâ sot Anutujâ katep nigip, nen ârândâj ândien.”

Yesu zâk neñgât tobât oipkât âlip betnijan mimbap.

¹⁴Oi katep nen sip kelâknijoorâk ândiengât Yesu zâk zorik meip. Zo zikñâ mumuñjandâ mumuñjâ mariñâ, Satañgât imbañjâ koi geip. ¹⁵A zo, ziñ munat sâm keñgât op ândine Satañjâ tâkñâ saaziñgi narâk dâp mumuñjangât keñgât op tâpmarâwe, zen olaziziñgâbam yatâ oip. ¹⁶Yesu zâkñâ sumbem a betzijan mimbam mân geip. Zâk Abaramgât kiurâpjâ nen betnijan mimbam geip. ¹⁷Oi zorat murâpjâ nen sot dâp kânok upapkât Anutujâ zâk sâm pindip. Zâk yatâ opñjâ a patâ op Anutu mâtejan kore okñajangâm a ambân tânnângom niijangât bâlinjâ sañgonbapkât sâm pindi yatâ oip. ¹⁸Yesu zâk zikñak sâknam nângâm mâsimâsikâyân bageipkât a mâsimâsikâ muyageniñgi âlip betnijan mimbap.

Yesu zâk patâ. Mose zâk ombeñan.

3 ¹Zorat op ko Kembugât siñgiyân a bukurâpnâ sumbemgât siñgi ârândâj diiningip, zen Yesugât nângâm ândibi. Yesu zâk Aposolo op Anutu kore okñajangâm ândimap. Ândei niñjâ nângâm pâlâtâj kwâkñajangindâ zâkñâ patâniñjâ op ândiap. ²Anutujâ gâsum sâlápkoi sât luluñ ândeip. Mose zâk Anutugât a ambân gakârâpjâ osetzijan sât luluñ ândeip. Oi Yesu zâk zo yatik ândeip.

³Mirâ tuumap, zâkkât kotñâ mirâgât siñgi walâmap dâp yatik Yesugât kutsiñgijâ Mosegât wâlap. ⁴(Mirâ mot zo ajâ tuutuñjâ. Ka kut ñâi ñâi muyamuyagijâ, zo mariñ Anutu kânok.) ⁵Mose zâk Anutugât a ambân gakârâpjâ zeñgât osetzijan ândim kore a op sât luluñ nep tuum ândeip. Zâk bet den sâi muyagibapkât op kore op ândeip. ⁶Kristo ko nanjandâ Anutu a ambân gakârâpjâ neñgât kâuknijâ ândiap. Zâk Ibâñjajangât sât

luluŋ ândiap. Oi nen sumbemgât siŋgi kwatniŋip, zorat nâŋgâm um bâbâlaŋ op âinatkât mambât ândinat oi ko zâkkât a ambân gakârâpnâ bonŋâ op ândinat.

Isirae a um kâtik urâwe, zo yatâ mâñ utnat.

⁷⁻⁸ Zorat Tirik Kaapumjâ Kembugât den itâ sâip. Zo neŋgât siŋgi sâip,
“Zen itârâŋ Anutugât diŋâ nâŋgâm mârumijan sâkurâpzijâ um kâtik
urâwe, zo yatik mâñ upi. Sâkurâpzijâ mirâ kamân kâtikjan ândine
mâsimâsikâŋ muyagei um kâlagân laŋ urâwe. ⁹Sâkurâpzij hân
zoren kut ŋâi ŋâi orâwan, zo kendon 40 umjân ek ândiwe. Ekjâ
umzij mâñ âburei laŋ zâizâiŋ otnim mâsikâniwe. ¹⁰Oi nâ zorat
nâŋga bâliŋ oi zeŋgât itâ sâwan, ‘Zen umzijandâ gulip op gâmap.
Zen nâgât mâtâp mâñ lâŋme.’ ¹¹Yatâ op ândine kuk otzingâm itâ
sâwan, ‘Zen nâgât ândim nâŋgâ kamânâñ mâñâk bagibi.’”

¹² Bukurâpnâ, zeŋgâren gâbâ ŋâi zâk um kâtik op um sumun op
Anutu kândâtkobapkât galem orangâm ândibi. ¹³Itârâŋ Kembugât diŋâ
nâŋgâmjâ mâñ birâbi sâip. Itârâŋ sâip, zo narâk zirat op sâip. Zorat
sirâmjâ sirâmjâ umzijandâ kâitzâŋgobapkât den sâm galem orangâm
ândibi. Bâliŋaŋgât mâsimâsikâŋgât zeŋgâren gâbâ a ŋâi okŋaŋgi um gulip
otzingâbapkât op sâip.

Isirae a zeŋgât siŋgi nâŋgâm keŋgât utnat.

¹⁴Nen Kristo nâŋgâm pâlâtâŋ kwâkjaŋgâm kâtigem ândinat. Oi
topkwap nâŋgâm pâlâtâŋ kwarâwen, zo âsâbâŋ mem ândimjâ kikerân âi
takâm Kristo sot bonŋâ minat. ¹⁵Kembugât ekabân den ŋâi itâ ziap,

“Zen itârâŋ Anutugât diŋâ nâŋgâm zâizâiŋ op um kâtik urâwe, zo
yatik mâñ upi.”

¹⁶A ikâ ziŋâ diŋâ nâŋgâm tâtâlim um kâlak muyagiwe? Zo ŋâin
gokŋandâ buŋâ. Moseŋâ kândom otzingi Aigita hânâñ gâbâ diižiŋip,
a zo aksik ziŋâ. ¹⁷Mo a ikâ zeŋgât Anutujâ nâŋgi sumunkoi kendon 40
âkip? Zo bâliŋâ op ândim mirâ kamân kâtikjan mom naŋgâwe, zeŋgât
op yatâ oip. ¹⁸Oi ikâ ziŋâ zeŋgât itâ sâm kâtigeip, “Nâgât ândim nâŋgâ
kamânâñ mâñ âibi?” Diŋâ birâm ândiwe zo, zeŋgât op sâip. ¹⁹Zorat
itâ nâŋgâmen. Zen mâñ nâŋgâm pâlâtâŋ kwarâwe, zorat ândim nâŋgâ
kamânâñ mâñ âiwe.

Ândim nâŋgâ kamânâñ takânatkât sâm niŋgip.

4 ¹Ândim nâŋgâ kamânjan âinat sâsâŋjâ. Siŋgi den zo mâñ gulipkoi
buŋ oip. Zorat neŋgâren gâbâ ŋâiŋâ mâtâbân gulip opapkât um
girem utnat. ²Siŋgi âlip den sâkurâpnijâ dâzâŋgowe, zo yatik nen
dâtnâŋgowe. Ka sâkurâpnijâ zen den zo nâŋgâm umzijan mâñ pane
zeipkât zeŋgâren bon buŋ oip.

³Siŋgi âlip nâŋgâm umniŋjan pamen, nen ko ândim nâŋgâ kamânân bagimen. Anutujâ sâkurâpnijangât itâ sâip,

“Nâ kuk otzingâm itâ sâm kâtigiwan, ‘Zen nâgât ândim nâŋgâ kamânân mân bagibi. Zen nâ sot ândim nâŋgâ mân upi.’”

⁴Anutu zâk narâk zoren yatâ sâip. Ka mârumjan hân mot muyageip, narâk zoren Anutujâ nepjâ tuum kwâkâm kendon tap nâŋgip. Anutujâ sirâm nâmburân kânok umnjjan a sot kut ŋâi muyagezingip. Sirâm nâmburân zagât, zorat Kembugât ekabân den ŋâi itâ ziap,

“Anutu, zâk kut ŋâi ŋâi muyagem naŋgâm sirâm nâmburân zagât, zoren kendon tap naŋgip.”

⁵Oi bet Isirae a mirâ kamân kâtikjan um kâtik ândine Anutujâ den ŋâi u ziap, zo yatik zeŋgât op itâ sâip,

“Zen nâgât ândim nâŋgâ kamânân mân bagibi.”

⁶Mârum ândiwe, zen siŋgi âlip nâŋgâm diŋâ birâm mân bagiwe. Ka a nâmbutjandâ ândim nâŋgâyân bagibigât mâtâp ziap. ⁷Wangât, bet narâk ŋâin Anutujâ narâkñâ du sâip. A kutâ Dawidigât lâuyan den san, zo pâi itâ sâip,

“Zen itârâŋ diŋâ nâŋgâme oi ko um kâtik mân ândibi.”

⁸Zorat op ko Yosua zâk mârum ândim nâŋgâ kamân bonŋâ muyagem ziŋgi sâi bet Anutujâ narâkñangât dum mân sâbap. ⁹Zorat itâ nâŋgâbi, “Anutu hân mot muyagem naŋgâmñâ kendon tap naŋgip, zo yatik Anutugât a ambân neŋgât ândim nâŋgâ kendon ŋâi tok ziap. ¹⁰Anutu zâk nep tuum naŋgâm ândim nâŋgip, zo yatik a niŋâ Anutugât ândim nâŋgâyân baginatñâ nep birâm ândim nâŋgânat.”

Anutu diŋgât topŋâ.

¹¹Oi niŋjan gâbâ ŋâiŋjâ lorem Isirae a mârum mâtâp bâliŋ lâŋâwe, zorik lâŋbapkât ândim nâŋgâ kamânân ainatkât kâtiginat.

¹²Anutugât den, zo ândiândijâ sot imbaŋâŋoot. Oi sâu ŋâi umŋâ kândâtjâ sâtjoot zorat dâp walâm sât kâtik zo nem giari umniŋjâ sot um dâpnijâ zo nem mânâŋgâtmap. Oi um nâŋgânâŋgâniŋjâ sot umŋâ nâŋgâm kubikkubik zorat topŋâ muyagibapkât sâsâŋ. ¹³Kut ŋâi ŋâi, zo aksik muyagemap. ɭâiŋjâ Anutugât mâteŋjan tik mân zemap. Zâkkâren kut ŋâi ŋâi muyap sot ekap buŋ zemap.

Patâniŋjâ Yesu um bâbâlaŋ op mâté okŋangânat.

¹⁴Anutugât tirik namâ galem a patâ ŋâi ândiniŋgap. Anutugât nanŋâ Yesu. Zâk sumbem walâm zâi ândiap. Zâk zo yatâ ândiapkât Kembu patâniŋjâ sâm nâŋgâm pâlâtâŋ kwâkñangâm ândinat. ¹⁵Oi tirik namâ galem a patâniŋjâ zâk loreindâ nâŋgâniŋgâm mân nâŋgânâŋgâ mân opmap. Nengâren mâsimâsikâ muyagemap, zo yatik mârum zâkkâren mâsimâsikâ top top muyageip. Oi zâk bâliŋjâ mân oip. ¹⁶Zorat nen um

bâbâlaŋ op zâkkâren arindâ tânnâŋgomâmbap. Oi kut ɳâi zo mo zo mâte otniŋgi zâkkâren arindâ umâlipŋaŋgât op tânnâŋgobap.

**Yesu zâk sâknam nep tuugipkât Anutujâ tirik
namâ galem a patâ kwânâŋgip.**

5 ¹Hânân nengâren Anutugât tirik namâ galem a gâsum sâlâpzâŋgoip zo, zen a zeŋgât opnjâ Anutu mâtējan tuyagem a zeŋgât tosagât bâu mot Kembugât siŋgi sâm kom umbigât zâmbarip. ²Tirik namâ galem a yatâ zo, zâk zikŋjak a lotŋâ ândiapkât kwakmak a sot gulip ândiândij zo âlip mulun kwatziŋgâbap. ³Topŋâ yatâgât a zeŋgât tosa sot zikŋâ tosa ârândâŋ Kembugât siŋgi nalem umbapkât sâsânjâ.

⁴Nep zâzâŋaiŋ zo a ɳâi zik umgât mân tuubap. A ɳâi Anutujâ gâsum sâlâpkum nep diŋ sâm pindip, a zo zâkŋjak tuubap. Anutujâ Aaroŋ yatâ gâsum sâlâpkui.

⁵Oi Kristo zâk zo yatik zik umgât nâŋgi zari tirik namâ galem a patâ mân oip. Zo Anutujâ gâsum sâlâpkumjâ itâ sâm nep diŋ sâm pindip, “Gâ nannâ. Nâ irak zi gâsum sâlâpgoga nannâ ândiat.”

⁶Oi den itâ sâip,

“Gâ Melkisidek zâk yatâ tirik namâ galem a ândim zâibân.”

⁷Yesu zâk hânân ândeip, narâk zoren umbâlâ patâ op isemjâ mumuŋjan gâbâ mâtâbapkât imbaŋjâ zemjaŋgip, Anutu Ibâ, zâkkâren ninâu sâip. Oi Yesu zâk Anutu hurat kwâkŋaŋgipkât Anutujâ nâŋgâŋgip. ⁸Yesu zâk nanŋâ ândeip oi laŋ sâknam nep tuum âim sat lulu topŋâ nâŋgip. ⁹Kut ɳâi ɳâi op naŋgipŋâ sât lulu a ambân zen kubikziŋgi ândiândi kâtik ândim zâimambi. ¹⁰Zâk tirik namâ galem a patâ oip. Melkisidek, zâk mârumjâ Kembugât siŋgi nalem om kore okŋaŋgâm ândeip. Yesu zâkkât dâp ândibapkât Anutujâ sâm pindip.

Katep zeŋgât nâŋgânâŋgâ yatâ mân ândibi.

¹¹Zorat den doŋbep ziap. Oi zen kindapziŋ kâmbâk ândiegât dâzâŋgobat, zorat nâŋga yâmbâriap. ¹²Zen narâk kârep siŋgi âlip nâŋgâm gawe. Zorat op ko zen siŋgi âlibân lâmbatŋâ a nâmbutŋâ kwâkâm ziŋgâne dâp opap. Ka zen siŋgi âlibân mân lâmbatse. Zen yatâ zo siŋgi âlipkât den mâtēŋjâ kwâkâm ziŋgâbigât dâp ue. Zen nalem kâtikŋaŋgât dâp buŋjâ. Zen nam nânegârâk ândie. ¹³Nam nime, zen katep sânat. Yatâ zorâŋjâ dap op den bonŋâ zorat topŋâ sâlâpkum nâŋgâbi. ¹⁴Nalem kâtikŋâ zo lâmbarâwe zeŋgât siŋgi. Um nâŋgânâŋgâzij tuyagei âlipŋâ sot bâliŋjâ nâŋgâm kâsâpkume, zeŋgât siŋgi.

Anutu birâŋgâm um melâŋmelâŋ, zo mân taap.

6 ¹Zorat nen Kristogât den mâtēŋjâ zo birindâ zei den yâmbâtŋâ zo târokwap sânat. Kembugât den top kwâkwatŋâ zo birânat. Zo

itâ. Um melânjmelâj sot ândiândi sângijâ bon buñ zo birâbirâj sot Anutu nângâm pâlâtâj kwâkwat. ² Yesugât korân yatâ mo yatâ too sañgonziñgâzingâj sot bet kâugân pâpan sot mumujan gâbâ zaatzaat sot narâk patin hâuñjâ minat, zorat den. ³ Anutuñjâ nângâniñgi den nâmbutnjâ târokwatnâ.

⁴ A siŋgi âlip den mem umziñj pâi âsakjan âsagemap sot sumbemân gâbâ umgât gom sambe zorat den nângâm âkjâliwe sot Tirik Kaapum sot urâwe. ⁵ Oi Anutugât den zorat nângâne âlip oi narâk patâgât imbañjâ zo nângâm âkjâliwe. ⁶ A yatâ zo siŋgi âlip kândâtkom Anutugât nanjâ du poruyân kumbe yatâ upap. Zen yatâ utne a nâmbutnjâ zinjâ Yesugât nângâm bâliñj kwapme. A yatâ zo dap op umziñj melâj siŋgi âlibân ga givi?

⁷Zorat den sumbuñjâ ñâi sa nângânek. Hân ñâi mapñjâ âsâbâñj gâi hân sânduksâi a kârâm kâmitme zeñgât nañem muyagemap. ⁸Ka hân zorenâk hibuk bâliñjik muyagemap, zo bon buñajngât Anutuñjâ sâm bâliñj koi kârâpjâ simbap.

Kwik târârak kinkinñañgât diñjâ.

⁹Bukurâpnâ, nâ den yatâ san, zo tâmbetagobigât buñjâ. Zen siŋgi âlibân kubikkubik op âlip upigât yatâ nângâm san. ¹⁰Anutu zâk gulip orot buñjâ. Zen zâkkât opjâ arâpjâ betzijan mem buku otzinjâwe. Oi upme, zorat dap yatâ nelâmkubap? Buñjâ. ¹¹Zen itâ upigât otnigap. Zen aksik patâ siŋgi âlibân kâtigem sumbemân âibigât um bâbâlañj op mambât ândine narâk âkâbap. ¹²Oi mâñ lorem siŋgi âlip a nângâm pâlâtâj sot kâtigem ândim kut ñâi ñâi neñgât siŋgi sâip, zo galem upme, zo zeñgât mâtâp lâñbi.

Sumbemgât siŋgi kwatniñgipkât mâñ keñgât utnat.

¹³Anutuñjâ Abaram siŋgi den dukum patâ ñâigât mâtejan sâm kâtigibat sâm kârumñjâ zikjan kwap sâm kâtigeip. ¹⁴Oi itâ sâip, “Nâ perâkjak mâsop mingiga kiurâpkâ laj kârâm ândibi.” ¹⁵Oi Abaram zâk den zorat bonjâ muyagibapkât mambât âkonjâ buñjâ ândim bon muyageip.

¹⁶Añjâ a patâ ñâi zâkkât mâtejan sâm kâtigem sâne sâm kwâkâkwâkâñj orot zo mâñ muyagibap. ¹⁷Zorat Anutu zâk a siŋgi k watziñgi um zagât upegât umñjandâ kâtigei sâip. Zorat topñjâ muyagei siŋgi den zorât kwâkjan sâm kâtik den sâm târokwâip. ¹⁸Anutu zâk sarâ buñjâ. Den zagât siŋgi den sot sâm kâtik den zo kwâññgâzikâñ neñgâren tâmbetagoagoñgât sâi zâkkâren âiwen. Oi neñgât siŋgi kut ñâi sâip, zo kâtigem minatkât yatâ oip. ¹⁹Siŋgi k watniñgâwe, zorat bonjandâ ândiândiniñjângât ândâniñ kâtikñjâ, zo muyap buñjâ. Oi ândâniñ zorâñjâ tirik namin sângum umñjan tik pane ziap, zoren âi gâsum kâtigemap.

20 Sângumjan zo Yesujâ kândom otningâm bageip. Zâk Melkisidek zâk yatâ tirik namâ galem a op ândimapnjâ yatâ oip.

Melkisidekât topnjâ

7 ¹Melkisidek zâk Salem kamân zejgât a kutâ. Anutu u patâ, zâkkât tirik namâ galem a op ândeip. Abaramnjâ a kutâ kâsarâppnjâ zângomnjâ âbarem gâi Melkisidekjâ mâtâbân moyagem mâsop minjangip. ²Oi Abaramnjâ sikum meip, zo kâsâpkum bâzagârân gâbâ Melkisidek kânok pindip. Melkisidek zâkkât kutnjâ niij denân itâ, “Târâraknjâ a kutâ.” Salem a kutâ, zo niij denân itâ, “Lumbejâ a kutâ.” ³Melkisidek zâk ibâ mam zekât kutziknjâ Kembugât ekabân mâni ziap, zorat topnjâ mâni nângâmen. Zâk sâkurâp kutzijâ ekabân mâni ziap. Zâk âsaâsagiñ narâk ekabân mâni ziap sot mumbapkât narâk ekabân mâni ziap. Zâk Anutu nanljâ zâkkât dâp upapkât sâsânj. Zorat narâk dâp tirik namâ galem a op ândeip.

Melkisidek zâk tirik namâ galem a nâmbutnjâ ândiwe, zo walâzingip.

⁴Zi nângânek. Melkisidek zâk a zâizâiñ ñâi. Zâkjâ sâkunniñâ Abaram walip, zorat Abaram zâk sikum âlipnjâ zo kâsâpkum bâzagârân gâbâ ma kânok zo pindip. ⁵Bet Mose ândeip, zoren gâbâ Lewigât kiurâp nâmbutnjâ zen tirik namâ galem upigât sâsânjâ. Zen Abaramgât kiurâp nâmbutnjâ torerâpzinjâ zejgâren gâbâ sikum kut ñâi ñâi bâzagârân gâbâ ma kânok mem ândiwe. Zen zo yatâ upigât den ñâi Mosegât gurumin den ekabân ziap. ⁶Ka Melkisidek zâk zejgât kâmurâr gâbâ mâni moyageip. Zâk mârumjan ândeip. Oi zâk Abaramgâren gâbâ bâzagârân gâbâ kânok meip. Anutuñâ Abaram siñgi den kwâkñangip. Abaram zâk a patâ oip. Melkisidek ko zâk a zâizâiñ ñâi op Abaram mâsop minjangip. ⁷Zorat itâ nângânek, “A zâizâinjandâ gigijâ mâsop memap.” Den zo bonljâ. Zo ñâinjâ dap op kwâimbâbap? Zorat op ko itâ nângâmen. Melkisidekjâ Abaram walâm ândeip. ⁸Narâk zi tirik namâ a buñ orotjandâ sikum bâzagârân gâbâ ma kânok mime. Ka narâk zoren ko Melkisidek zâk ândiândi kâtik ândibapkât sâsânj, zâkjâ sikum Abaramgâren meip. Lewi mâni âsageip, narâk zoren sâkunñâ Abaramnjâ sikum kâsâpkum Melkisidek pindip. ⁹Zorat op ko nâ zorat nânga itâ uap. Lewi, zâk bâzagârân gâbâ ma kânok memapnjâ sâkunñâ Abarâm zâk sot Melkisidek sikum zo pindip. ¹⁰Sâkunñâ Abaram mâtâbân gâi Melkisidek zâk sot kândiañgâwet, narâk zoren Lewi zâk mâni moyageip. Zorat itâ nângânat. Lewi zâk sâkunñangâren gok, zorat op sikum kâsâpkum bâzagârân gabâ ma kânok Melkisidek pindip yatâ uap.

Tirik namâ galem a Lewigât kâmut, zejgât nep zo mâni dâp oip.

¹¹Lewigât kiurâp, Aarongât kâmut, ziñ tirik namâ galem upigât Mosenjâ gurumin den ekabân sâm ziñgip. Lewigât kiurâpjâ zejgâren tirik namâ

galem urâwe, zo âlip oi sâi wangât bet tirik namâ galem a ñai Melkisidek yatâ muyagebap? ¹²Oi tirik namâ galem a kâmut sângijâ zo siriksâi a uŋakjandâ galem upap. Yatâ oi sângijangât den kâtik zo siriksâi uŋakjâ ñai muyagibap. ¹³Anutujâ a ñai Melkisidek yatâ upapkât sâip. Zâk Lewigât kâmurân mâm muyageip. Zâk ñâin goknjâ. Mârum zâkkât kâmut zo, zeŋgâren gâbâ ñâijâ tirik namin nep mâm tuubigât sâip. ¹⁴Kembunijâ Yesu, zâk Yudagat kiurâp zeŋgâren gâbâ muyageip, zo nâŋgen. Oi kâmut zo, zen tirik namâ galem upigât Mosejâ den mâm sâip.

¹⁵Oi zorat topjâ itâ muyagiap. Tirik namâ galem a ñai Melkisidek, zâkkât dâp muyagibapkât sâsâŋ. ¹⁶A zo ândiândi kâtikkât imbanan tirik namâ galem op ândeipjâ ândiap. Zo sâkunzijangât den kâtik zeip, zorat dâbân buŋjâ. ¹⁷Oi zâkkât den Kembunjâ itâ sâm muyagei Kembugât ekabân ziap,

“Gâ Melkisidek zâk yatâ tirik namâ galem a ândim zâimâmban.”

Yesu zâk târotâro bonŋajangât nakŋâ.

¹⁸Gurumin den sângijâ mârum zeip, zo lolot sot bon buŋjâ oipkât birâbirâŋ. ¹⁹(Den kâtik zorâŋjâ kut ñai mâm kubikjâŋgip.) Oi zorat hâuŋjâ Kembunjâ mâtâp âlipjâ muyagei zorâŋ diiningi Anutu âlip mâte okŋangâmen. ²⁰Uŋakjâ muyageip, zo sâm kâtik den buŋjâ mâm muyageip. ²¹Sângijâ, zen sâm kâtik den buŋjâ tirik namâ galem a urâwe. Uŋakjâ zi ko den kâtik kwâkjjan namâ galem a op ândeip. Zâkkât den kâtik Kembugât ekabân itâ kulemgune ziap,

“Kembunjâ den sâm kâtigeip, zo mâm birâbap. Zâk itâ sâip, ‘Gâ tirik namâ galem a op ândim zâimâmban, kâtikjâ.’”

²²Yatâ opŋjâ topjâ itâ nâŋgânat. Yesuŋjâ târotâro bonŋâ muyageip.

²³Tirik namâ galem a sângijâ, zen ko doŋbep, zinzij kâtik buŋjâ. Zen ândim momarâwe. ²⁴Uŋakjâ, zâk ko ândiândi kâtik ândibapkât tirik namâ galem nep zo tuugipkât zem zâimâmbap. ²⁵Zorat narâk dâp a Anutu mâte okŋangânam Yesugâren gâindâ âlip betniŋjan mem tânnâŋgomap. Zâk ândiândi kâtik ândiapkât âsâbâŋ zeŋgât op Anutugâren ninâu sâmap.

Yesu zâk tirik namâ galem a bonŋâ.

²⁶Tirik namâ galem a patâ, zâk hâlâlu sot tosa buŋj, salekŋâ, bâliŋ mâme a zen yatâ mâm op ândiândij. Oi zâim hân sot sumbem walâm patâ op ândiap. Yatâ zorâŋjâ neŋgât op Anutu mâteŋjan kin ândei dâp uap. ²⁷Zâk tirik namâ galem a sângijâ yatâ buŋj. Sângijâ, zen sirâmjâ sirâmjâ ziiŋjâ bâliŋjangât opŋjâ Kembugât siŋgi nalem omarâwe. Omŋâ bet a ambân zeŋgât op omarâwe. Kristo ko neŋgât op sâp kânoŋ Kembugât siŋgi sâm ândiândijâ pâi âkip. ²⁸Mosegât den kâtik ekabân a yenŋâ, umziŋ lolotŋâ, zen tirik namâ galem a patâ ândibigât den ziap.

Bet ko Anutujâ nanjâ tirik namâ galem a patâ op târârak sot hâlâlu op ândim zâimâmbapkât gâsum sâlâpkum sâm kâtigeip.

Yesu zâk u sumbemân tirik namin nep tuumap.

8 ¹Den zorat keetnjâ itâ. Tirik namâ galem a patâniijâ ândiap. Zâk u sumbemân, imbanjâ marinjâ, zâkkât âsan bongen zarip. ²Zâk hâlâlu namâ bonjâ zorat galem a pata ândiap. Namâ zo aijâ buñâ, Kembu zikjak muyageip.

³Hânâñ tirik namâ galem a patâ zen Kembugât sii nalem umbigât sâm sijgip. Zorat tirik namâ galem a patâniijâ Yesu, zâk dâp op Kembugât singi kut ñâi pâmbapkât sâsânj. ⁴(Hânâñ den kâtik ziap, zorat dâp Kembugât singi nalem uuñ ândie.) Oi Yesu zâk hânâñ ândim sâi namâ galem a patâ mân ândibap. ⁵Hânâñ a zen nepzinjâ tirik namâ yenjâ sot dâp zoren upme. Bonjâ ko sumbemân taap. Mose, zâk hâmbâ silep tuubam oi Kembuñâ itâ sâm dukuip, “Nângat. Dâp bâkjan tirâpgowan, zo yatigâk silep mot zo tuuban.”

Târotâro uŋakŋanjâ den.

⁶Kristoñâ târotâro bonjâ muyageip, zorâñ sânginjâ wâlap. Zo yatigâk tirik namin nep tuumap, zorâñ sânginjâ wâlap. Târotâro uŋakŋjan kut ñâi ñâi Anutujâ neñgât singi sâip, zorâñ sânginjâ wâlap. ⁷Mârum târotâro sânginjâ zeip, zorâñ bon oi sâi bet ñâi muyagibapkât diñâ mân âsagebap. ⁸Anuto zâk a zeñgât nânjîgi mân dâp oi itâ sâip,

“Gâtâm narâk ñâin Isirae a kâmut sot Yuda a kâmut, zen sot târotâro uŋakŋâ ñâi muyagibat. ⁹Mârum sâkurâpzijâ Aigitâ hânâñ gâbâ diiziñgâm gam bitziyan gâsum zen sot târotâro orâwan. Târotâro uŋakŋâ ko târotâro sânginjâ zo yatâ buñâ. Mârumjan târotâro zo mân lune nâ kândâtzângowan.”

¹⁰Oi Kembuñâ itâ târokwap sâip.

“Bet Isirae a zen sot târotâro upat, zo ko itâ. Nâ den kâtiknâ umziñjan pa geibap. Oi umziñ kâligen kulemgua zimbap. Oi nâ zeñgât Anutu ândibat. Oi zen kâmut gakârâpnâ ândibi. ¹¹Oi a ñâinjâ a bukuñâ mo torenjâ itâ mân sâm kwâkâm pindâbap, ‘Hâiyop, gâ Kembugât topnâ nânjâ.’ Buñâ. Zen gigijâ sot zâizâñj pisul topnâ nânjâm kwâtâtibi. ¹²Itâgât topnâ nânjâm kwâtâtibi. Nâ tosazij birâbat. Bâliñâzijângât dum mân nânjâbat.”

¹³Oi Kembu zâk târotâro uŋakŋanjâ den sâmñâ mârum zeip, zorat sânginjâ sâm birip. Oi kut ñâi sânginjâ upam uap, zo mân zimbapkât sâsânj.

Mârum Kembu mâté okñangâwe, zo yenjâ.

9 ¹Târotâro sânginjan Kembu mâté okñangâbigât mâtâp zeip. Oi zorat Kembugât hâmbâ silepjâ hânâñ zeip. ²Silep zo itâ tuuwe. Umñâ ñâi

mâteyâk hâlâlu namâ sâwe. Zoren kârâp sisij zo kirip. Oi zoren tâtatjâ ïjâi tâip. Zorat kwâkjan Kembugât siŋgi nalem hâlâlu sâsânj, zo tâip. ³ Umjâ ïjâi sângumjâ kom mânângâtre zeip. Zo hâlâlu kâtikjâ sâne zeip. ⁴ Zoren kâbak hitom âlip uuŋjâ goide kâtijâ tuutuuŋ, zo tâip. Oi târotârogât omboŋjâ nakjâ tuutuuŋ, zo sâkjan goidejâ kâpine tâip. Oi Aaronjât tân kâm takâm âiyagip, zo sot âmaŋ goide kâtijâ tuutuuŋ, zorat umjâna nem kutsjâ Mana, zo zeip. Oi târotârogât gurumin den kârân kulemgoip, zo zeip. Kut ïjâi ïjâi zo omboŋ umjâna ziwe. ⁵ Omboŋ kwâkjan sumbem a dâpjâ zagât abâtzikjandâ omboŋ kwâkjan pam kirâwet. Osetzikjan tosazij buŋ upapkât namâ galem anjâ bâu gilâm lokimarâwe. Ziren kut ïjâi ïjâi zorat den kârep mân sâbat.

⁶ Kut ïjâi ïjâi zo kubikne zei namâ umjâ mâteyâk zoren tirik namâ galem a zen âsâbâjâ zâim nepziŋ tuumarâwe. ⁷ Ka namâ umjâ ïjâi zoren tirik namâ galem a patâ zâk ziknjik kendon patâ ïnigât umjâna sâp kânoŋ zâimâip. Oi gilâm buŋ mân âimâip. Bâu gilâm sorâk âim ziknjâ sot a ambân zeŋgât tosagât lokimâip. Mân nâŋgâm tosa muyagiwe, zo buŋ upapkât yatâ opmâip. ⁸ Zorat topjâ Tirik Kaapumjâ itâ tirâpnâŋguap. Tirik namâ galem a ziŋ umjâ mâteyâk zoren zâim nep tuum ândiwe. Narâk zoren umjâ ïjâi hâlâlu kâtik sâme, zorat bagibagijangât mâtâp mân âsageip. ⁹ (Den san zi den sumbuŋjâ. Narâk zi topjâ nâŋgâbigât san.) Hâmbâ silebân nalem sot zuu uuŋjâ, zorâŋ dap op a ziŋ Anutu mâté okjaŋgâwe, zeŋgât umziŋ salekkobap? ¹⁰ Zo sâkkârâk den kâtik. Nalem sot toogât sot sâk saŋgon zorat den zeip, zo yatâ. Zo zinziŋ kâtik mân sâsânjâ. Bonjâ muyagei zo birâbirâŋ.

Kristo zâk tirik namâ nep bonjâ tuugip.

¹¹ Kristojâ ko kut ïjâi ïjâi bonjâ muyagibap sâsânjâ. Zorat zâk jâ tirik namâ galem a patâ muyageip. Oi hâmbâ silep tobat ïjâi, bonjâ, betjâ mân tuutuuŋ, hânâŋ mân ziap, zoren bageip. ¹² Zâk nonij makau zeŋgât gilâm sot buŋjâ. Ziknjâ gilâmjâ hâlâlu namin sâp kânoŋ bagei gilâmjandâ sângâniŋ meip. Sângâniŋ meipkât zâkkât siŋgi urâwengât zâkkât siŋgi op zâimânat. ¹³ Nonij makau zeŋgât gilâm, zorâŋ a sâkzijen salekkubapkât aam sâkzijen pane hâlâlu minziŋgi Kembu mâté okjaŋgâmarâwe. Makau kârâbân sem simbup oip, zorat kâuŋjâ zorâŋ sâkzijen sangori Kembu mâté okjaŋgâmarâwe. ¹⁴ Kaapumjâ ândeipjâ ândiap sot ândibap, zâk Kristo mam okjaŋgi zâk jâ um sâk jâ salek op Anutugât siŋgi sâm ândiândijâ biri gilâmjâ geip. Oi Kristojâ gilâmjandâ umniŋ sangorip. Nen orot mâmneniŋ gukupitjandâ tuugindâ umniŋ sumunkoip, zo Kristojâ sangori salekkoip. Gilâmjâ umniŋ sangori Anutu, ândiândi marinjâ, zâkkât kore mâmnan a ambân urâwen.

Kristogât gilâmjandâ kut ïjâi ïjâi sângâniŋ meip.

¹⁵ Zorat Kristo zâk târotâro uŋakjaŋgât nakjâ oip. Târotâro sângijan ândim tosa muyagiwe, zo buŋ upapkât moip. Oi zorat zâkkât siŋgi a zen bet sâwât, ândiândi kâtik zeŋgât siŋgi sâip, zo âlip mimbi.

¹⁶Bet sâwâtkât mâtâp itâ ziap. Marijandâ moi ko galem upme.
¹⁷Wâgân ândei bet sâwât den sâsâŋ zo yen zimbap. Moi ko den zorat bonjâ muyagibap. ¹⁸Zorat târotâro sâŋgiŋâ zo gilâm buŋ mân muyageip.
¹⁹Mose zâk den kâtigân den top top minduminduyân a dâzâŋgom naŋgâm makau sot noniŋ gilâm too sot mâpotjâ râma sâmotjandâ zoren saam zorâŋjâ gilâmân kwândeŋjâ Kembugât ekap sot a ambân aksik patâ kwititapkoip. ²⁰Zâkjâ itâ dâzâŋgoip, “Anutujâ târotârojâ sâm kâtigem ziŋgip, zorat gilâm zi.” ²¹Yatigâk hâmbâ silep sot âmaŋ mot gilâmjâ kwititapkoi saŋgonziŋgip. ²²Zorat den kâtikjan sâsâŋjaŋgât kut ɻâi ɻâi âksik saŋgon naŋgânaŋgâŋjâ sot gilâm buŋ, zorâŋ tosa guligulipkuŋ mân ziap.

Kristo zâk sâŋgânniŋ mei dâp oip.

²³Sumbemân kut ɻâi ɻâi bonjâ ziap. Oi zorat dâp hânân gilâm yenjandâ kut ɻâi ɻâi saŋgonbapkât sâsâŋjâ. Uren bonjâ ko Yesu zikjâ sâŋgânnjâ patâ saŋgonbapkât mâtâpjâ muyageip. ²⁴Zorat opnjâ Kristo zâk tirik namâ hânân, betjâ tuutuuŋ, u bonjâ zorat dâp, zoren mân bageip. Zâk u sumbemân tirik namâ bonjâ, zoren bageip. Oi zoren Anutu mâtējan ândim niiŋjaŋgât op nep tuumap.

²⁵Tirik namâ galem a zen kendon dâp noniŋ makau kom gilâm mem zâime. Kristo zâk zo yatâ mân oip. Zâkjâ sâp kânok um sâkjâ zo Kembugât singi sâm zâi pâip. ²⁶Kristo zâk tirik namâ galem a nâmbutnjâ zo yatâ opnâip sâi hân muyageibân gâbâ sâknam nâŋgâm gâbap. Zâk yatâ mân opnjâ narâk murukjan zi suupniŋ mem tosanij gulipkubapkât muyageip. ²⁷Aŋjâ kânok munatkât sâm niŋgip. Oi zorat kwâkjan dinniŋjâ sâm kwâkâbapkât sâsâŋjâ. ²⁸Oi Kristo zâk yatik a doŋbep neŋgât tosaŋjâ kwâkjan zari sâp kânok moipnjâ dum ga bâliŋâ saŋgonbap, zo buŋâ. Zâk gâbapkât um bâbâlaŋ op mambât ândimen, nen miniŋgâbapkât gâbap.

Mosegât den kâtik zo bonjaŋgât dâpnejâ.

10 ¹Den kâtik Mosejâ sâm muyageip, zo bonjâ bet muyagibap, zorat mân sâip. Buŋâ. Zorat dâp hânân muyageip, zorat op sâip. Zo bonjâ buŋâ. Zorat op ko tirik namâ galem a, zen den kâtik zo lum kendonjâ kendonjâ Kembugât singi nalem om ka om gane ma Anutu mâté okŋaŋgâme. Zen âlip mân um hâlâlu minziŋgâmap. ²Yatâ oi sâi Kembugât singi kut ɻâi ɻâi uuŋâ, zo buŋ opap. Zoren Anutu mâté okŋaŋgâme, zeŋgât tosa buŋ oi sâi tosazijjaŋgât nâŋgâ kwâkâ dum mân upe. ³Kembugât singi uuŋâ, zo kendonjâ kendonjâ muyagei tosazijjaŋgât nâŋgâme. ⁴Noniŋ makau gilâmjâ, zorâŋ dap op tosazij gulipkubap? Zo buŋâ.

⁵Zorat Kristojâ hânân gibam Ibâgâren den itâ sâip,

“Kut ɻâi ɻâi gâgât singi ume, zorat mân otgimap. Sâk ko muyagem nigat.

⁶A ziŋ umziŋ mân kubikangâm zuu kâmbâk, zo kâmbuknjâ uuŋâ sot

bâliŋaŋgât tosa buŋ upapkât kut ɻâi utnetâ gâ zorat nâŋgâna mân dâp uap. ⁷Zo nâŋgâm itâ sâwan, ‘O Anutu, sâtkâ lubam gewan. Kembugât ekabân nâgât den kulemguwe, zorat dâp muyagenibap.’”

⁸Den itâ sâip, zo ziap, “Kembu, gâgât siŋgi nalem uuŋâ sot zuu kâmbâk bâliŋaŋgât tosa buŋ upapkât pâpan, zorat mân otgimap. Zorat âkongimap.” ⁹Oi den ɻâi itâ târokwap sâip. “O Anutu, gâgât den lubam gewan.” Yatâ sâmŋâ kut ɻâi sâŋgiŋjâ kâbakŋem uŋakjâ ɻâi kwânâŋgip. ¹⁰Zorat Anutugât dengât opŋâ Yesu Kristo sâkŋandâ suupniŋ mei um salek urâwen. Zo sâp kânok oip, zorat zinziŋ kâtikjâ ziap.

Yesu zâk neŋgât suup meip.

¹¹Tirik namâ galem a, zen sirâmŋâ sirâmŋâ nepziŋ tuum Kembugât siŋgi nalem om ka om op ândime. Oi zo tosa âlip mân gulipkumap.

¹²Kristoŋjâ bâliŋaŋgât suup sâp kânok mei âki u Anutugât âsan bongen zarip, ândiap. ¹³Oi zâk zoren kâsarâpŋâ kinjaŋgât kombâŋ upigât mambât ândiap. ¹⁴Um hâlâlu orotjaŋgât mâtâp ândimen, neŋgât umniŋ sâp kânok memiŋjâ kubikkubikniŋgât nep tuum naŋgip. ¹⁵Oi Tirik Kaapumŋâ den sapsum niŋgâmap. Den itâ sâi ziap,

¹⁶“Kembuŋjâ den sap, zo itâ, ‘Nâ dinnâ kâtikjâ umziŋjan pa geibap. Oi umziŋjan kulemgua zimbap.’”

¹⁷Oi den ɻâi itâ târokwaip,

“Nâ tosaziŋ birâbat. Bâliŋâzijaŋgât dum mân nâŋgâbat.”

¹⁸Tosaniŋ buŋ oi zorat Kembugât siŋgi noniŋ makau kom uuŋâ zo buŋ upap.

Sarâŋjâ buŋ Anutu mâte okjaŋgânat.

¹⁹Bukurâp, Yesu zâk gilâmŋandâ mâtâp mem niŋgipkât nen hâlâlu namin zâinam umniŋ bâbâlaŋ uap. Yesugât op tirik namâ umjâ ɻâi, hâlâlu kâtik sâme, zoren âlip baginat. ²⁰Yesu zâk zorat mâtâp uŋak, zo muyageniŋgip. Zâk zikŋak ândiândiŋ uŋakjâ moyagem niŋgip. Zâk sâŋgum kom mânâmânâŋgât zo walâm umiŋjâ ɻâi, zorat hâlâlu kâtik sâme, zoren bageip. ²¹Zâkŋâ Anutugât tirik namâ boniŋjâ zorat galem a ândiap. ²²Zorat nen nâŋgâm pâlâtâŋjâ kwâkŋaŋgâm um hâlâlu sot um bâbâlaŋ op mâte okjaŋgânat. Zo umniŋjâ tosaŋjâ sumunkoip, zo gilâmŋandâ sangori salekkoi sâkniŋjâ too salekŋâ sangori mâte okjaŋgânat. ²³Oi sâi kâtikkâtigijandâ kut ɻâi siŋgi kwatniŋgipkât siŋgi den zorik mem ândim kâtiginat. ²⁴Oi galem orangâŋ buku orot nep sot nep âlipkât esapagom kin nep tuunat. ²⁵Oi a nâmbutŋâ siŋgi âlipkât minduminduyâŋ mân game, nen yatâ mân op zâimânat. Narâk patâ mâte otniŋgap. Zo yatâ nâŋgâm kâtigemnjâ tânaŋgom kinat.

Bâliŋaŋgât nâŋgâm bâbâlaŋ orot, zorat den.

²⁶Nen den boniŋandâ umniŋjan âsagei bâliŋjâ bâbâlaŋjâ oindâ zorat nâiŋjâ suup mei gulipkubap? Buŋjâ. Yatâ mân ziap. ²⁷Zo ko zo yatâ oindâ

sâi ko hâujâ yâmbâtñâ sot kârâp patâ zorâj mambâtniñgâm zembap. Kârâp zorâjñâ Kembugât singgi a kâsarâpziñ zo ziñgesibap. ²⁸ A ñaiñjâ Mosegât gurumin den zo nâñgâm kumbap, zo ko a zagât mo karâmbut, ziñjâ tosañjâ sâm muyagine a ambân ziñjâ a zo tosañjangât kune mumbap. Zo yatâ upme. Mân birâbigât sâsâñj. ²⁹ Oi a ñâi, zâk Anutugât nannjâ mem ge kwâkwat okñajangâbap, zâk hâujâ mimbap. Târotâro uñakñajangât gilâm zorat nâñgi yenñjâ opmap, zâk hâujâ patâ mimbap. Oi ñâi zâk buku orot mariñjâ, Kembugât Kaapum sâm bâlinj kwâpap, zâk hâujâ walâwalâñj mimbap sâmen.

³⁰ Anutugât topnjâ nânjâmen. Zâkñâ den mâtâp njâi itâ sâi ziap, “Tosagât hâujâ zingâzingâj, zo nâgât nep. Hâujâ mâkâmâkâj, zo nânâ upat.”

Oi Kembugât den ñâi itâ ziap,

“Kembu nā arâpnangât den sâm kwâkâbat.”

³¹ Zorat itâ nânjgânâ, "Anutu ândiândij, zâkkât bikjan âiâij, zo yâmbâtnâ."

Singi âlip mem birâ mân utnat.

³²Zen mârum kut njai opmarâwe, zo nânjgâbi. Narâk zoren singi âlip gâi umzijâ hajsâi sâknam kwâkjan ândim sâknam nep tuum kâtigiwe. ³³Narâk njain nâmbutnjâ zen a mâtezijan diizingâm mem njai njai otzingâm sâknam zingâm sâm bâliq kwatzingâwe. Oi zengâren gâbâ nâmbutnjâ zen bukurâpzinjâ yatâ otzingâne sâknam ârândaj nânjgâwe. ³⁴Zen bukurâpzinjâ tâk namin zâine zengât op umbâlâ urâwe. Oi kât sikum betzijan mine sikum bonjâ zinzijâ kâtik zo nenjât singi sumbemân pâi ziap sâm, nânjgâne âlip oip.

³⁵ Oi um bâbâlaŋ op kâtigem ândim zâkkâren sângân patâ mimbi

³⁶ Zorat zen kâtigem Anutugât den lum ândim, Anutû zâk kut ïnai singi-kwatzingip, zorat bonñâ mimbi. ³⁷ Kembugât ekabân den ïnai itâ ziap,

"Zorat narâkñâ pâjkânok ziap. zo âki gâbapkât sâsâljâ, zo mân tap nângâm kek gâbap."

38 Oi den nái itâ ziap,

"A âlipnandâ nângâm pâlâtângât op ândiândi mimbi. Ka a zen loribi
oi ko zengât nânga mân dâp upap."

³⁹Nen ko lorem tâmbetagoagojan âiâinj, zorat singi bujâ. Nen nângâm pálâtâñ kwâkñangindâ um dâpniñ hâlâlu zimbap, zorat singi.

Nângâm pâlâtângât den.

11 1Kut ḥâi siŋgi kwatniŋip, zorat nâŋgâm um bâbâlaŋ op mambât ândiândij, zorâŋâ nâŋgâm pâlâtâŋ uap. Kut ḥâi ḥâi mân igikñâ umñjâ anjâŋ kârâm mem ândiândij, zorâŋâ nâŋgâm pâlâtâŋ uap.

²Kembugât singi a sânginjâ, zen nângâm pâlâtâñzinoot ândine Anutuñjâ

ziŋgiri âlip oip. ³Hân sumbem zo Anutugât sâtkât muyageip. Zo nângâm pâlâtâŋj sot ândim nângâm kwâtâtimen. Kut ñâi ñâi igikñâ, zo mân igikñâ gâbâ muyageip.

Abe sot Enoko sot Noa, zeŋgât den.

⁴Aberjâ Kembu nângâm pâlâtâŋj kwâkñajngâm ândim Anutugât siŋgi râma kom oi sei Anutuŋjâ egi âlip oip. Âtâŋjâ Kain ko nalem Kembugât siŋgi om pâi Anutuŋjâ birip. Abe zâk nângâm pâlâtâŋjngât Anutuŋjâ egi a âlipñâ oi nalem zâkkât siŋgi oip, zo mem Abegât a târârakñâ sâip. Abe zâk nângâm pâlâtâŋjoot ândeipkât nâŋga mumuŋandâ mâtâp âlipñâ tirâpnâŋgoi ziap.

⁵Henok zâk Kembu nângâm pâlâtâŋj kwâkñajngâm ândeip. Zorat mumuŋan mân âibapkât Anutuŋjâ gwâlâ mem zari a ziq kâruwe. Oi mân mem zarip, narâk zoren Anutuŋjâ Henokât topñjâ itâ sâm muyageip, “Henok eksa âlip uap.” ⁶Mân nângâm pâlâtâŋj kwâkñajngâm ândeindâ Anutuŋjâ niŋgiri âlip orot, zo mân taap. Ñâi zâk Anutu mâté okñajngâbap, zâk kândom itâ nâŋgâbap, “Anutu ândiap. Oi Anutu mâté okñajngâm konsâm ândibi, zen bonñâ muyagem ziŋgâbap.”

⁷Noa zâk Kembu nângâm pâlâtâŋj kwâkñajngâm ândeipkât kut ñâi bet âsagibap, zorat Anutuŋjâ den kâŋjan dukuip. Dukui Noaŋjâ hurat kwâkñajngâm zikñâ sot ambâ murarâpñâ gwâlâ ândibigât waŋgâ tuugip. Yatâ oi a nâmbutñâ, bâliŋ mame a zeŋgât topziŋj muyageip. Oi Kembu nângâm pâlâtâŋj kwâkñajngâm ândeipkât tosa buŋ orot, zorat bonñâ meip.

Abaram.

⁸Abaram zâk Kembu nângâm pâlâtâŋj kwâkñajngâm ândeipkât hâŋñâ birâm ñâi galem upapkât diŋjâ muyagei lugip. Oi hân zorat mo zorat sâip, zo mân nângâm sât lulu op lum arip. ⁹Kembu nângâm pâlâtâŋj kwâkñajngâm ândeipkât hân siŋgi kwâkñajngip, zoren âimñâ kwande ândeip. Zoren ândim hâmbâ silebân tâtat mâme oip. Hân zo Isaka sot Yakobo, zekât ârândâŋj siŋgi kwatzkip. Oi zet zo yatik urâwet.

¹⁰Abaram zâk kamân ñâi zinziŋj kâtiķñâ Anutuŋjâ muyageip, zorat nângânâŋgâyâk ândeip. ¹¹Sera, zâk zo yatik Kembu nângâm pâlâtâŋj kwâkñajngâm ândimñâ ambân sombâ ândim imbaŋâ muyagem kâmboŋâ oip. Kiungât siŋgi kwâkñajngip, zâkkât diŋjangât nâŋgi bon oip. ¹²Zorat a sombâ op imbaŋâ buŋ oi zâkkâren gâbâ kiun doŋbep muyagiwe. Kiurâp zo sumbemân sâŋgelak tap arie, teŋgâzijŋj zorat dâp oip. Oi saru sâtñjan sak ziap, zo aŋâ mân sâlâsâlâpkun, zorat dâp muyagiwe.

¹³A zo, ziqñâ Kembu nângâm pâlâtâŋj kwâkñajngâm ândim mom naŋgâwe. Kut ñâi ñâi siŋgi kwatziqñip, zorat bonñâ mân memñâ âkñjan ândi zei ekñâ mâpâsem ândiwe. Yatâ opñjâ topziŋj itâ nângâwe, “Nen hânânen yen kwande ândien.” ¹⁴Den yatâ sâm hân kâuk ñâi muyaginam nângâm ândiwe. ¹⁵Oi

ziiŋâ mirâ kamân kândâtkuwe, zorat nâŋgâ kwâkâ mân urâwe. Zorat otziŋgi sâi âburinâ sâm âlip âburibe. ¹⁶Zen mirâ kamân ŋâigât âkŋâle urâwe. Mirâ kamân âlipjâ ŋai sumbemân ziap, zorat âkŋâliwe. Yatâ urâwe, zorat op Anutuŋâ, zâk zeŋgât Anutu, zâkkât yatâ sâindâ nâŋgi mân bâliŋ opmap. Wangât Anutu, zâk zikŋak kamân patâ ŋai muyagem zeŋgât siŋgi sâip, zorat.

Isaka sot Yakobo.

¹⁷Abaram zâk Anutuŋâ mâsiki nâŋgâm pâlâtâŋgâm kwâkŋaŋgâm ândeipkât nanŋâ Isaka Kembugât siŋgi sâm kumbam oip. Abaram zâk siŋgi den memŋâ nan kânok zo buŋ upapkât Anutugât sâtŋâ lugip. ¹⁸Anutuŋâ mârum Abaram itâ sâm dukuip, "Isakagâren gâbâ kiurâpkâ âsagem laŋ kârâm ândibi." ¹⁹Abaramŋâ itâ sâm nanŋâ kumbam oip, "Anutu zâk a mumuŋan gâbâ mâŋgizingâbapkât imbaŋâ zemŋâŋgap." Yatâ sâipkât nanŋâ mumuŋan gâbâ yatâ mâburem pindip.

²⁰Isaka zâk Anutu nâŋgâm pâlâtâŋgâm kwâkŋaŋgâm ândimŋâ imbaŋâ mem Yakobo sot Esau mâsop minzikâm kut ŋai bet muyagibap, zorat den kânjan dâzâkoip. ²¹Yakobo zâk yatik Kembu nâŋgâm pâlâtâŋgâm kwâkŋaŋgâm ândeipkât mumbam op Yosepe nanzatŋâ mâsop minzikip. Zâk tânŋâ gâsum pindiŋsâm tap Anutu mâpâsemŋâ mâsop minzikip. ²²Yosepe zâk Kembu nâŋgâm pâlâtâŋgâm kwâkŋaŋgâm ândeipkât mumbapkât narâkŋâ mâté oi Isirae a zen bet Aigita hân birâm âibi, zorat nâŋgâmŋâ siŋitŋâ mem âibigât den kânjan dâzâŋgoip.

Mose sot Yosua.

²³Mose moyagei ibâ mamŋâ zet Kembu nâŋgâm pâlâtâŋgâm kwâkŋaŋgâm ândiwetkât egitâ âlip oi a kutâgât den zorat mân keŋgât op kâin karâmbut katep tik pâitâ zeip.

²⁴Mose zâk lâmbatŋâ Kembu nâŋgâm pâlâtâŋgâm kwâkŋaŋgâm ândeipkât a kutâ Parao bâratŋâgât nanŋaŋgâren siŋgi sânat sâne kwâkâziŋgip.

²⁵Zâk Anutugât a ambân gakârâp zen sot umbâlâ sot sâknam nâŋgâbapkât sâlâpagoip. Zâk Aigitâ a osetziŋan ândim narâk pâŋkânok um sâkkât âkŋâle bâliŋâ zo lum sâtâre upapkât nâŋgi mân dâp oip. ²⁶Oi Aigitâ hânâñ gâbâ kât sikum zorat nâŋgi gigiŋ oip. Oi Kembuŋâ a bâliŋan gâbâ mâkâniŋgâbapkât sâsâñ, zâk yatik sâknam nâŋgâm ândibapkât nâŋgi bon oip. Zo gâtâm sâŋgân mimbapkât yatâ nâŋgâm oip.

²⁷Zâk Kembu nâŋgâm pâlâtâŋgâm kwâkŋaŋgâm ândeipkât a kutâ kukŋâ zorat keŋgât mân op Aigita hân birip. Oi Anutu mân igikŋâ, zo senŋâ ekŋâ yatâ zâkkâren pâlâtâŋgâ oip. ²⁸Mose zâk Kembu nâŋgâm pâlâtâŋgâm kwâkŋaŋgâm ândeipkât sâi sumbem a kâwalijoot zâk mân zâŋgobapkât Pasowa kendonân râma kom gaam gilâmŋandâ mirâ hâŋgiyâñ saŋgorâwe. Sumbem a kâwalijoot zorâñ murarâpziŋ, kândom kâtep, zo tâmbetzâŋgobam ga ekŋâ walâziŋgip.

²⁹ Oi Isirae a zen Kembu nângâm pâlâtâŋ kwâkñangâm ândiwegât saru kurijan mâtâp âsagei lâŋ âiwe. Aigitâ a ziŋ yatâ utnâ sâne saruŋâ gwâkâzijgip.

³⁰ Isirae a zen Kembu nângâm pâlâtâŋ kwâkñangâm ândiwegât Yeriko kamânâŋ paŋ patâ kirip, zo haamgum âinetâ sirâm nâmburân zagât âki amuŋ gei giligâlaksâip. ³¹ Mâtâp ambân Rahaba, zâk Kembugâren nângâm pâlâtâŋ kwâkñangâm ândeipkât Isirae a hân ek mânâŋgârâwet, zet buku otzikip. Yatâ oipkât den kwâkâ a zen sot mân kuwe.

Kembugât a nâmbutnjâ, zeŋgât den.

³² Den kârep mân târokwap sâbat. Gideoŋ, Barak, Simsoŋ, Yepita, Dawidi sot Samue sot Propete a nâmbutnjâ zeŋgât den sâm arindâ sâi kârep opap. ³³ Zen aksik Kembu nângâm pâlâtâŋ kwâkñangâm ândiwegât a kâmut patâ mem ge kwatziŋgâwe. Kubikkubik nep tuum biranjâwe.

Kut ɻâi ɻâi siŋgi kwatziŋgip, zorat bonjâ miwe. Zuu kâtik Laior lâuzinj dooŋguwe. ³⁴ Kârâp kâligen zâmbane Anutuŋâ mem sândukjan kwatziŋgip. Aŋâ sâuŋâ kârâzijgânaŋ sâne kâtigem ândiwe. Lolot ândiwejâ imbaŋâ mem ândiwe. Kâmbamâŋ a kâwalizijoot ândiwe. Hân torengeŋ kâsazin zâŋgom molizingâm ândiwe. ³⁵ Ambân nâmbut zeŋgât narâpziŋâ mumuŋan gâbâ zaatne galem otziŋgâwe. A nâmbutnjâ a ziŋ sâknam kwatziŋgâm mem ɻâi ɻâi otziŋgâwe. Oi siŋgi âlip birâne mân zâŋgonat sâne ândiândi kâtikjan zaatpigât nângâm den zo birâwe.

³⁶ A nâmbutnjâ a ziŋ den bâliŋ top top sâm dâzâŋgom lapitzingâwe. Oi nâmbutnjâ kin bitziŋ saam tâk namin zâmbarâwe. ³⁷ Nâmbutnjâ kâtijâ zâŋgowe. Nâmbutnjâ nak gaajâ gaaziŋgâwe. Nâmbutnjâ kâmbamnjâ zâŋgom gânduziŋ mânâŋgârâwe. Nâmbutnjâ kanpitâ ândim noniŋ râma sâkjâ akum ândiwe. Mandu yatâ op sâknam kwâkjan ândiwe. ³⁸ Hân a nâmbutnjâ ândiwe, zeŋgât dâp mân ândiwe. Zen a âlipjâ. Zen mirâ kamân kâtikjan sot barâ kâtikjan ândiwe. Kât kiyâŋ sot hân mâtâpjan ândiwe.

³⁹ Zo zen aksik Anutu nângâm pâlâtâŋ kwâkñangâwegât Anutuŋâ ziŋgiri âlip oip. Oi kut ɻâi ɻâi kwatziŋgip, zorat bonjâ mân muyagiwe.

⁴⁰ Topnjâ itâgât. Anutu zâk neŋgâren kut ɻâi zâizaiŋ pâmbapkât nâŋgi zeip. Zorat nen buŋjan ândiândi âlip ândibigât mân nâŋgâzijgip.

Yesu zâk kândom otningipkât zâk wâratkum kâtiginat.

12 ¹ A sâŋgiŋâ kâmut patâ yatâ zorâŋ haamnâŋgom niŋgit tegât kut ɻâi yâmbât sot bâliŋgât tâkijâ kâpinâŋgomap, zo mânâŋgât birânat. Oi mâtâp tirâpnâŋgowe, zorik âkonjâ buŋ sârârâk kârâm âim kikerân takânat. ² Oi Yesu, nângâm pâlâtâŋgât mariŋâ sot bon muyamuyage, zâkkâren sen kwap ândinat. Zâk sâtâre muyagibapkât sâsâŋâ, zorat nângâm poru nagân sâknam nângâm moip. Oi zorat aŋjun kwâkjan zari nâŋgi yenŋâ oip. Yatâ

opjâ Anutu, imbanjâ marijâ, zâkkât âsan bongen zarip, ândiap. ³Bâlij mâmé zen kâsa okjângâm mem ïjai ïjai okjângâne nângâm tâtâlim kâtigeip. Zen ko umziij loribegât zâkkât nângâmjjâ âkonjâ buj kâtigibi.

Anutujâ kubikninggâmap, zorat den.

⁴Zen bâlijandâ lotjan kwatzingâbâ sâi kâtigem um sâkzij kubikañgâm kinkin, zo yatâ op ândiwe. Ka bâlijandâ kâtigem tâmbetzângobat sâi ko dap upi?

⁵Anutujâ narâpnâ zângonsâm itâ sâip. Den zo nelâmzânguap? Den zo itâ sâip,

“Nannâ, Kembuñâ kubikgigi nângâna mân gigijâ upap. Kubikgigi umgâ mân loribap. ⁶Anutu zâk a umjâ gâsuziñgâm zeñgât narâpnâ sâmap, zen zângom kubikzinggâmap.”

⁷Zorat op ko Kembuñâ kubikzinggâbam sâi mân keñgât upi. Anutu zâk zingiri nan bârarâp utne yatâ otziñgâmap. Zeñgâren ibârâpzijandâ yatik narâpziñ kubikzinggâme. ⁸Anutujâ zen kubikzinggâmap. Mân kubikzingi sâi ko lajân gâbâ âsagiwe sâbem. ⁹Oi ïjai sâbâ. Hânâñ ibârâpniñ zen nângom kubikniñgâne dinzinjâ lum hurat kwatzinggâmen. Oi sumbem marijâ, um dâpniñgângât Ibâ, zâk yatik hurat kwâkñjângâm ândeindâ dâp upap. Yatâ op ândim, ândim kwâtâtinat. ¹⁰Hânâñ ibârâpniñ ziñ narâk pâñkânonk âkñâleziñjâ dâp nângom kubikniñgâme. Sumbem Ibâniñandâ ko âlip op ândinatkât kubikniñgâmap. Ziknjâ hâlâlu ândiândiyâñ târokwatnatkât opmap. ¹¹Kubikkubik muyagibap dâp, zo nângindâ umâlip mân oi sâknam nângâmen. Oi bet ko kubikkubigâñ ândim kâtigimen, neñgâren bonnjâ muyagemap. Kubikkubikkât bonnjâ zo târârak ândiândij sot um lumbeñjâ.

Kâwali muyagem tângobi.

¹²Zorat zen bitziñjâ lolot sot pabutziñ bâlinjâ zo kubiknjâ kâtigibi. ¹³Oi kinziñ lângbigât mâtâp zo kubiknjâ zeñgâren pabutziñ bâlinjâ zo âlip oi lâñj âlip upi.

¹⁴Zen a aksik patâ zen sot lumbe ândiândiñgângât nep tuubi. Oi um hâlâlu op ândibigât kâtigibi. Um sumun sot ândim Kembu igiknjâ, zo mân ziap. ¹⁵Zeñgâren gâbâ ïjaiñjâ Anutugât tânzângozângoj, zo walâbapkât galem orangâm ândibi. Oi osetziñjâñ um kâlak dengât kârâpñjandâ zingesebapkât galem orangâm ândibi. ¹⁶Oi zeñgâren gâbâ ïjaiñjâ Esaugât mâtâbân lâñj lâñj ândiândij sot a hurat mân kwâkwat mân upap. Esau zâk nalem kânonk zorarâk op kândom âsaâsagiñgângât bet sâwât zo birip. ¹⁷Zen zâkkât nângâme. Zâk bet mâsop mimbâ sâi aنجân kârip. Kut ïjai oip, zorat isem umbâlâ op um melâñmelâñjângât mâtâp mân muyageip.

Nen Sinai baknjâ bujâ, Sioñ baknjâ mâte urâwen.

¹⁸Narâk ziren zen baknjâ ïjai gâsum mâsâsuatme. Kârâppoot, zoren mân âiwe. Oi ïjâtâtiknjâ, sasa sot pibâ zorat umjâñ mân bagiwe. ¹⁹Oi

lâmun diŋâ patâ sot den kwamit patâ zo mâñ nân̄gâwe. Mârum ko sâkurâpzinjâ mirâ kamân kâtikjan ândim den zo hiriñsâbapkât ninâu sâwe. ²⁰ Den itâ muyageip, zorat nân̄gâne imbaŋâ oip, “A mo zuu ñâiŋâ baknjâ zo lâŋi kâtijâ kune mumbap.” ²¹ Kut ñâi zo sânam kwâtkwâtjoot muyagei Moseñâ sâip, “Nâ keŋgât op sânamnâ sâmbuap.”

²² Mârum yatâ âsageip. Narâk zi ko zen baknjâ yatâ zoren buŋâ. Zen Sioŋ baknjâ, Anutu ândiândij, zâkkât kamân patin sumbemân, Yerusalem kamân uŋakjan ga giwe. Oi sumbem a doŋbep, a mâñ sâlâpzâŋgozâŋgoj sot sâtâre mindumindu patâ. ²³ Anutugât narâpnjâ kutziŋ sumbemân kulemgoi ziap, zen mâte otziŋgâwe. Oi a aksik patâ neŋgât den sâm kwâkâkwâkâj a patâ, Anutu sot a hâlâlu minziŋgip, zeŋgât um dâpzinjâ, zeŋgâren târokwarâwe. ²⁴ Oi Yesu târotâro uŋakjanjât naknjâ, zâkkâren gamnjâ gilâm saŋgonsaŋgon mâte urâwen. Gilâm zorâŋ Abegât gilâmjâ tosa sâm muyageip, zo yatâ buŋâ. Yesugât gilâm zorâŋjâ saŋgoniŋgâbapkât geip.

Anutujâ hân sot sumbem mâŋgizikâbap.

²⁵ Zen den dâzâŋgobap, zo zâk kândâtkubegât galem oraŋgâm ândibi. Mârumjan hânâñ ge Sinai bâkjjan gâbâ sâkurâpzinjâ den dâzâŋgoi birâne hâuŋjâ muyagezingip. Zi sumbemân ândim den dâtnâŋgomap, zâk kândâtkom dap yatâ hâuŋjâ buŋ ândinat? ²⁶ Anutujâ Sinai bâkjjan den sâi diŋandâ hân mâŋgeip. Oi zi ko du âsagibapkât sâm kâtigeip. Anutujâ itâ sâip,

“Nâ narâk ñâin dum hân mâŋgimnjâ sumbem ârândâj mâŋgibat.”

²⁷ Dum mâŋgibat sâip, zo ko kut ñâi ñâi muyageip, zo mâŋgei buŋ upapkât nân̄gâm sâip. Buŋ oi zinziŋ kâtik zo muyagem yen zimbi.

²⁸ Nen Anutugât um topjan ândinatkât siŋgi kwatningip, zo zinziŋ kâtiknjâ. Zo minat, zorat Anutu sâtâre okŋaŋgânat. Oi pindiŋsâm hurat kwâkjanjângâm keŋgât op mâpâsinat. ²⁹ Wangât, Anutuniŋâ, zâk kârâp patâ yatâ, zorat op ko. Kârâpnjâ kut ñâi ñâi bâliŋjâ sem naŋgâbap, zorat san.

Um den.

13 ¹Buku oraŋgâm ândime, zo zen mâñ birâne gibap. ²A hân ñâin gâbâ gane ziŋgit mâñ nân̄gânâŋgâ mâñ upi. Mârumjan a ganetâ buku otziŋgânâ sâm topzinj mâñ nân̄gâm sumbem a buku otziŋgâwe.

³Bukurâpzinj tâk namin zâmbarâwe, zeŋgât nân̄gâm, nân̄gâne ârândâj ândien yatâ upap. Oi zen sâk sot ândiegât bukurâpzinj a ziŋ zâŋgone sâknam kwâkjan ândime, zeŋgât nân̄gâm ândibi.

⁴ Ap ambin ândiândij, zorat nân̄gâne bon oi mâñ mem bâliŋ kwapi. Oi itâ nân̄gâm ândibi. Laŋ ândim târotâro mâñnâŋgât ândime, zen Anutunjâ hâuŋjâ ziŋgâbap.

⁵ Umziŋandâ kât sikumgât âkijâle mâñ upap. Oi kut ñâi ñâi tatgigap, zorat mâñ sâm mem ândibâ. Kembu zâk itâ sâip, “Nâ mâñ birâgibat. Oi gek mâñ nân̄gânâŋgâ mâñ upat.” ⁶Zorat nen um bâbâlaŋâk itâ sânat,

“Kembu zâk betnan memap. Zorat a ziŋ kâsa otnim yatâ mo yatâ otninâ sâne mâñ keŋgât upat.”

Singi âlip kwâkâm niŋgâwe, zo mem ândim Yesu molinat.

⁷A sâtjâ gakâzij Anutugât den dâzâŋgom ândiwe, zeŋgât nâŋgâm ândibi. Zen mâtâp âlip lâŋ ândim muwe. Mâtâp zorik ekrâ molizingâm Kembugâren nâŋgâm pâlâtâŋ kwâkjaŋgâm ândinat.

⁸Yesu Kristo, zâk ândeipnâ ândiap, zo yatik ândim zâimâmbap, kâtikjâ.

⁹A ziŋ den uŋakjâ top top dâzâŋgone zorâŋjâ umziŋ mâñ gulipkubap.

Umziŋ Anutugâren gâbâ tânzâŋgozâŋgojandâ tângui kâtigem kiri âlip upap. Kut ñâi ñâi ninijandâ mâñ mem tângubap. Aŋâ mâtâp zo lâŋgâwe, zen bonjâ mâñ muyagiwe. ¹⁰Nenjâren Kembugât singi nalem pâpanjâ taap. Zo hâmbâ silep galem upme, ziŋ nimbigât mâñ sâsâŋjâ. ¹¹Zen nâŋgâme. Zuu kom gaamjâ gilâmziŋ tirik namâ galem a patâŋjâ bâliŋaŋgât tosagât namin mem zari bonjâ kamân kândâtjan mem gei kârâbân ume. ¹²Zo yatik Yesu zâk gilâmjandâ a um hâlâlu miningâbapkât kamân kândâtjan kune moip.

¹³Zorat nen yatik kamân kândâtjan zâkkâren giarindâ zâkkât op yatik bâliŋ otniŋgâbi. ¹⁴Itâ nâŋgâm utnat. “Kamân zinziŋ kâtikjâ ziren mâñ taap. Nen kamân kâtikjan, zinziŋ kâtik zimbap, zorat nâŋgâm mambât ândien.”

¹⁵Zorat nen Yesu sot pâlâtâŋ opnjâ târotâronijangât opnjâ Anutu mâpâseindâ zorâŋ tâbaniŋ upap. Zâk hurat kwâkjaŋgâm ândim lâunijandâ sâm sâtâre okjângânat. Kutjâ sâm bâbâlâŋ kwâkjaŋgânat.

Ninâu sâm betniŋjan mimbi.

¹⁶Orot mâme âlipjâ utnam gulip mâñ upi. Anutu zâk zorat nâŋgi zâkkât singi kut ñâi ñâi pame, zo yatâ utne bonjâ upap.

¹⁷A sâtjâ gakârâpzinj, zeŋgât sâtziŋ lubi. Zen um dâpzin galem upmeŋjâ nepziŋaŋgât topnjâ Anutu mâteŋjan sâm muyagibi. Zorat nepziŋ umâlibân tuune dâp upap. Umbâlâyân tuune zeŋgâren kut ñâi âlipjâ mâñ upap.

¹⁸Zen nengât op ninâu sâm ândibi. Nen umniŋjan tosa kârum ândimen. Kut ñâi ñâi utnam oindâ târârâk upapkât otniŋgâmap. ¹⁹Ninâuŋjâ betnan mine Kembunjâ melâŋnigi zeŋgâren kek gâbatkât dâzâŋguan.

²⁰Lumbenjangât mariŋjâ, Anutu, zâk râma galem a patâ Kembuniŋ Yesu târotâro zinziŋ kâtik zorat gilâmgât mumujan gâbâ mâŋgei zarip. ²¹Anutu zâk imbaŋjâ sot kâwali zingâmjâ mem bâbâlaŋ kwatziŋgi diŋjâ lum nepjâ tuum kwâtâtibi. Oi zikjâk nâŋgi dâp opmap, zo Yesu Kristogât opnjâ zeŋgâren muyagibap. Zâkkâren sâm âlip kâtikjâ zem zâimâmbap, zo perâkjak.

²²Bukurâp, den kârep ñâi mâñ kulengum ziŋgan. Oi zen den girem zo nâŋgâne mâñ bâliŋâ upapkât sâm ziŋgan. ²³Oi nâ dâzâŋgua nâŋgânek. Bukuniŋjâ Timoteo, zâk tâk namin gâbâ olajâwe. Oi zâk kek gâbap oi ko zâk sot gârat.

24 A sâtnâ gakârâpzinj sot Kembugât singi a ambân aksik nânngâzinjan.
Italia hânân ândie, zen yatik nânngâzinje.

25 Kembugâren gâbâ tânzânjgozânjgojâ aksik zeñgâren zimbap.
Zo yatik.